Der er stillet mig nogle konkrete spørgsmål vedr. markedsproblemerne.

Om jordspørgsmål vil jeg først slå fast, at for byerhvervenes vedkommende har vi i praksis en meget fri adgang for udenlandske virksomheder til at nedsætte sig her i landet.

For landbrugets vedkommende er de regler, der gælder i fællesmarkedet for retten til at etablere sig som landmand i et andet fællesmarkedsland, meget begrænsede. Man skal have været landbrugsmedhjælper i det pågældende land i 2 år, eller det skal være en ødegård, man vil købe og indrette til landbrug. Disse regler er så begrænsede, at næsten ingen har benyttet sig af dem i fællesmarkedet hidtil. Alligevel er det et af de danske krav under forhandlingerne med EEC, at selv disse begrænsede etableringsregler på landbrugets område først må træde i kraft efter overgangsperiodens udløb, i givet fald altså først fra 1978. Vi har bedt om svar på dette krav ved det førstkommende ministermøde i juli og håber at få det.

Om sommerhusene giver Rom-traktaten ikke hjemmel til, at en privatperson i et fællesmarkedsland skal kunne købe et sommerhus til eget brug i et andet fællesmarkedsland. Rom-traktaten drejer sig om erhvervsvirksomhed og ikke om køb til privat brug af en ting som et sommerhus. Vi kan altså opretholde vor 1959-lov, der siger, at man skal have tilladelse for at købe et sommerhus, hvis man ikke bor her i landet.

Hvad derimod angår køb til erhvervsmæssig udnyttelse af rekreative områder, f.eks. udlejning af sommerhuse i flertal, sommerhuskolonier, vil vi blive nødt til at give lige vilkår for danske og for folk fra andre fællesmarkedslande. Her er en liberalisering altså nødvendig. Men da vi ikke ønsker, at vore rekreative områder skal kunne købes op hurtigt af udenlandsk kapital, er der enighed om, at vi må tilvejebringe en ordning, der bevarer den danske kontrol med udnyttelsen af disse rekreative områder. Og der er, lige før folketinget rejste hjem i forrige uge, forelagt et forslag om en koncessionsordning i folketinget. Det vil blive behandlet til efteråret.

Det går ud på, at der skal en særlig tilladelse til, hvis man vil drive udlejningsvirksomhed for sommerhuse. Sådanne tilladelser vil fremtidig kun blive givet i meget begrænset udstrækning. Men loven må naturligvis administreres på en ikke-diskriminerende måde, så der lejlighedsvis også gives tilladelse til ansøgere fra andre fællesmarkedslande. Det afgørende er imidlertid, at vi bevarer kontrollen med den samlede udnyttelse af vore rekreative arealer.

Det næste spørgsmål: hvor hurtigt vil landbrugsstøtten falde væk, når vi kommer i fællesmarkedet? - Jeg tror kun, man kan svare, at det vil den gøre i tempo med den stigning, der kommer i landbrugserhvervets indkomst fra 1973, når overgangsperioden begynder, og videre frem i 70'erne. Vi kan ikke i dag lægge nogen præcis køreplan, fordi vi ikke har de endelige tal for, hvordan pristilpasningen opefter kommer til at forløbe.

Dernæst blev der spurgt om jeg kunne bekræfte, at hvis vi stod udenfor et fællesmarked udvidet med Storbritannien, ville der komme en toldgrænse i Nordsøen.

For landbrugets vedkommende er det givet, at der i sådan en situation vil komme ikke bare en toldgrænse, men sådanne restriktioner, at vores adgang til det engelske marked vil blive væsentligt begrænset.

For industriens vedkommende tør man vel regne med, at der også i en sådan tænkt situation ville kunne opnås et eller andet handelsarrangement, der måtte medføre bevarelse af den nuværende EFTA-frihandel. Det kan vi imidlertid ikke med sikkerhed vide.

Spørgsmålet om folkeafstemning har været berørt og nogle har været inde på, at tilslutning til fællesmarkedet var et spørgsmål, der var uegnet til folkeafstemning.

Det er det i den forstand, at det er et umådeligt kompliceret spørgsmål, som det ikke er muligt for os alle at beherske alle detaljerne i. Men det er også rigtigt, at til syvende og sidst er det et spørgsmål af væsentlig betydning for Danmarks fremtid.

Og når alle detaljerne er lagt sammen og trukket fra hinanden, så må der jo udmunde en beslutning, en holdning til det, et personligt standpunkt til det. Spørgsmålet er af en sådan betydning, at jeg godt forstår de grundlovsfædre, der indsatte den meget strenge bestemmelse i Grundloven af 1953 om, at medmindre de 5/6 af folketingets medlemmer stemte for, så skulle der en folkeafstemning til.

Formanden har gjort rede for det politiske spil efter, at Socialdemokratiet havde spillet ud med et krav om, at vi under alle omstændigheder skulle have folkeafstemning.

Venstre kunne i den situation ikke have forhindret, at der ville blive en folkeafstemning, og så må det være rigtigt, at så mange af folketingets medlemmer som muligt holder sammen om at være positive overfor Danmarks tilslutning.

Det, vi opnåede under markedsdebatten den 18. maj, og som vi fra Venstres side var ivrige for at opnå, var, at det blev klart slået fast i den af folketingets vedtagne

dagsorden, at denne folkeafstemning skal ske efter reglerne i Grundlovens § 42. Derved er der sat bom for eventuelle forsøg på at indføre andre og endnu strengere regler for denne specielle folkeafstemning.

Vi har et år foran os til debatten forud for folketingets endelige beslutning og den skal jo så følges nogle uger efter af en folkeafstemning. Antagelig bliver det til juni næste år, måske først i efteråret 1972.

vilkårene for debatten er ikke særlig lette. Det er jo ikke sådan, at man i alle enkeltheder kan beskrive det hus, vi vil sige ja til at flytte ind i. Det, der sker, er i virkeligheden, at vi siger ja til at gå med ind i en opbygningsproces i Europa, og det er umuligt i alle detaljer at beskrive, hvad denne proces vil have ført til i 198o eller 199o. Den usikkerhed, der ligger heri, spiller modstanderne på. Vort svar må være, at siger man nej, betyder det ikke, at så forbliver tingene, som de er. Det er en falsk problemstilling, at valget står mellem den nuværende tingenes tilstand, som vi kender, og så en usikker fremtid i fællesmarkedet. Valget står mellem en fremtid i fællesmarkedet, vi ikke i alle enkeltheder kan beskrive, og så en fremtid udenfor fællesmarkedet, der også vil være usikker, men hvorom, vi kan sige, at det i hvert fald vil blive en fremtid, der vil påføre os store økonomiske tab, og hvor ikke mindst vore muligheder for at fortsætte vor sociale udbygning vil kunne blive alvorligt truet.

Fra flere sider har man nævnt det triste ved, at debatten omkring dette spørgsmål er præget så meget af frygt. Modstanderne opstiller alle mulige skræmmebilleder. Deres problem er først og fremmest, at de ikke har noget alternativ. Frygten for Tyskland opstilles som et skræmmebillede. Men også mange tilhængere ville, når sandheden skal siges, gerne have haft et alternativ, og deres væsentligste motiv til at være tilhængere er frygten for virkningerne af at stå udenfor. Det er for dårligt et grundlag at tage en stor beslutning på. Det må være Venstres opgave at pege på den positive udfordring til dansk politik og dansk samfundsliv, der ligger i et medansvar for Europas fremtid.

De, som frygter, at vi skal være afhængige af Tyskland bør i virkeligheden frygte den tilstand mere, at vi står alene udenfor et fællesmarked, men som nabo til et Tyskland, der stadig vil være en væsentlig handelspartner for os. Det i den situation økonomisk svækkede Danmark vil være langt mere afhængigt af Tyskland end et Danmark, der på lige fod deltager i europæiske beslutninger.

Spørgsmålet om vor indflydelse i disse beslutninger, og om det vil vedblive at være

sådan, at man ikke stemmer og nedstemmer det enkelte land i fællesmarkedet, er stillet.

Det er rigtigt, at man i fællesmarkedets ministerråd, som er det afgørende organ, i de sidste 5-6 år har været enige om, at man ikke ville foretage afstemninger i noget spørgsmål af væsentlig interesse for noget enkelt medlemsland. Man stemmer ikke. Man fortsætter sine forhandlinger, indtil man er nået til en enighed. Det er forklaringen på de maraton-møder, som man gang på gang har i fællesmarkedet. Man bliver ved, indtil alle kan akceptere resultatet.

Alting tyder på, at denne politik vil fortsætte. Det fremgik klart af kommunikeet efter mødet mellem Heath og Pompidou for nylig, at Frankrig og England var enige i, at det er på dét grundlag, det fremtidige europæiske samarbejde - i den fremtid, man kunne se ind i - fortsat skal bygges.

4

Talen om, at dansk medlemskab af et udvidet fællesmarked vil reducere folketinget til et sogneråd, er fuldstændig urimelig.

For det første vil vort lovgivningsarbejde blive ved at være af mindst samme omfang, som det hidtil har været, og på de allerfleste områder upåvirket af samarbejdet i Europa. Men derudover vil der blive stillet krav til os alle, til regering og folketing og til politiske tillidsmænd om, at vi prøver at tænke på tingene ud fra en europæisk horisont. Krav om, at vi prøver at tage vort medansvar op for den fremtidige udvikling af den del af verden, vi hører til. Det stiller så sandelig større krav og giver os en større vægt og et større ansvar, end vi har i dag. Intet kan være mere Lirimeligt end denne tale om, at vi reduceres til et sogneråd.

Vi står overfor et år med store opgaver, i oplysningsarbejdet.

Jeg vil understrege formandens ord om Venstres ansvar for, at resultatet af den endelige folkeafstemning bliver positivt og så godt, som det kan blive. Vi vedtog i går et ændringsforslag til handlingsprogrammet, der klart siger, at Venstre for sit vedkommende vil udføre et intensivt oplysningsarbejde.

Der foreligger allerede, og der vil fortsat komme en strøm af materiale fra markedssekretariatet og fra mange andre sider. Der kommer også og vil blive ved at komme materiale til Venstres tillidsmænd. Det kan være rigtigt, at man ikke gennem alle disse detaljer kan diskutere sig frem - man må til syvende og sidst tage et standpunkt. Det spiller vel i den henseende en rolle, hvad mennesker, som man

kender og har tillid til, mener om sagen. Netop fordi det er sådan, er det imidlertid vigtigt, at flest muligt blandt Venstres tillidsmænd og blandt Venstres vælgere véd så meget om det, at de kan udtale sig med en sådcin vægt bag deres personlige standpunkt, at de derigennem også kan overbevise andre. Måske ikke igennem detaljerne, men gennem den klarhed, hvormed de kan argumentere for deres opfattelse af det.

Jeg tror ikke, at denne sag afgøres af de store diskussioner, men af samtaler mand og mand imellem, samtaler med naboer og venner og bekendte om disse problemer. I denne sag er det vor pligt at vide mere ene modstanderne, vide mere end tvivlerne, have et personligt standpunkt, som er bedre underbygget og derfor mere overbevisende end de andres.

Jeg vil gerne slutte med at takke for venlige ord og tillid til mig personligt, men understrege, at udfaldet af denne sag beror ikke på en enkelt eller på nogle enkelte. Den beror på hver enkelt af os.